

Αρχική σελίδα>Οικογενειακά και κληρονομικά θέματα>Κληρονομιά>Κληρονομική διαδοχή Κληρονομική διαδοχή

Αυστρία

Το δελτίο αυτό εκπονήθηκε σε συνεργασία με το Συμβούλιο των Συμβολαιογραφικών Συλλόγων της ΕΕ (CNUE).

1 Πως συντάσσεται η διάταξη τελευταίας βουλήσεως (διαθήκη, συνδιαθήκη, κληρονομική σύμβαση);

Κατά τη σύνταξη διαθήκης, πρέπει να τηρούνται ιδιαίτερες τυπικές προϋποθέσεις. Στο αυστριακό δίκαιο, είναι γνωστές μεταξύ άλλων οι εξής μορφές διαθήκης:

Η δημόσια διαθήκη, η οποία συντάσσεται ενώπιον συμβολαιογράφου ή δικαστηρίου,

η ιδιόγραφη διαθήκη, η οποία πρέπει να συντάσσεται εξ ολοκλήρου με το χέρι και να υπογράφεται από τον διαθέτη, και

η μη ιδιόγραφη διαθήκη (συντάσσεται χειρόγραφα ή δακτυλογραφημένα από άλλο πρόσωπο εκτός του διαθέτη), η οποία καταρτίζεται ενώπιον τριών μαρτύρων.

Κληρονομική σύμβαση (άρθρο 1249 επ. Γενικού Αστικού Κώδικα — ABGB) μπορούν να συνάψουν μόνο σύζυγοι ή μελλόνυμφοι υπό τον όρο της σύναψης γάμου, καθώς και (μελλοντικοί) καταχωρισμένοι σύντροφοι και μάλιστα με τη μορφή συμβολαιογραφικής πράξης [άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο α) του νόμου περί συμβολαιογραφικών πράξεων], με συμμετοχή δύο μαρτύρων ή ενός ακόμα συμβολαιογράφου. Με κληρονομική σύμβαση, η οποία πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις εγκυρότητας διάταξης τελευταίας βούλησης, μπορούν να διατεθούν το πολύ τα τρία τέταρτα της κληρονομίας. Οι καταχωρισμένοι σύντροφοι εξομοιώνονται με τους συζύγους και τους μελλονύμφους σε αυτό το πλαίσιο (άρθρο 1217 του ABGB).

Συνδιαθήκη μπορεί να καταρτιστεί μόνο από συζύγους ή καταχωρισμένους συντρόφους (άρθρο 586 του ABGB).

Η δωρεά αιτία θανάτου διέπεται από το άρθρο 603 του ABGB και αποτελεί σύμβαση που πρέπει να συναφθεί με τη μορφή συμβολαιογραφικής πράξης.

2 Πρέπει η διάταξη να καταχωρίζεται, και εάν ναι, πως;

Οι διαθήκες, οι κληρονομικές συμβάσεις, καθώς και οι συμβάσεις παραίτησης από την κληρονομία και τη νόμιμη μοίρα οι οποίες είναι κατατεθειμένες σε συμβολαιογράφους, δικαστήρια ή δικηγόρους μπορούν να καταχωριστούν στο ηλεκτρονικό κεντρικό μητρώο διαθηκών της Αυστρίας που τηρείται από τον Αυστριακό Συμβολαιογραφικό Σύλλογο (άρθρο 140β του κώδικα συμβολαιογράφων). Αυτό το μητρώο είναι το μοναδικό εκ του νόμου ρυθμιζόμενο μητρώο διαθηκών. Τα δικαστήρια και οι συμβολαιογράφοι υποχρεούνται να δηλώνουν αυτά τα έγγραφα στο μητρώο (άρθρο 140γ παράγραφος 2 του κώδικα συμβολαιογράφων). Η καταχώριση παρέχει δυνατότητα εξεύρεσης αυτών των εγγράφων κατά τη δίκη της κληρονομίας. Οι δικηγόροι και οι δικηγορικές εταιρείες μπορούν να καταχωρίζουν διαθήκες και άλλες διατάξεις τελευταίας βούλησης στο μητρώο διαθηκών των Αυστριακών δικηγόρων.

3 Υφίστανται περιορισμοί επί της ελευθερίας διάθεσης αιτία θανάτου (π.χ. νόμιμη μοίρα);

Η νόμιμη μοίρα που περιορίζει την ελευθερία του διαθέτη ανέρχεται στο ήμισυ της εξ αδιαθέτου κληρονομικής μερίδας του θανόντος. Δικαίωμα νόμιμης μοίρας έχουν οι κατιόντες του θανόντος και ο/η επιζών/-ύσα σύζυγος ή καταχωρισμένος/-η σύντροφος. Αν ο νόμιμος μεριδούχος δεν βρισκόταν σε στενή οικογενειακή σχέση με τον θανόντα επί μακρόν (περί τα 20 έτη) ή ποτέ, υπάρχει δυνατότητα μείωσης της νόμιμης μοίρας.

Η νόμιμη μοίρα είναι το μερίδιο της αξίας της κληρονομίας του θανόντος που πρέπει να περιέλθει στον νόμιμο μεριδούχο. Η νόμιμη μοίρα καταβάλλεται σε χρήμα. Ωστόσο, μπορεί επίσης να καλυφθεί από δωρεά αιτία θανάτου του θανόντος (άρθρο 780 του ABGB) ή δωρεά εν ζωή (άρθρο 781 του ABGB).

Η αξίωση νόμιμης μοίρας πρέπει να ασκηθεί δικαστικώς εντός τριών ετών από τη γνώση της ύπαρξης της αξίωσης και πάντως το αργότερο εντός τριάντα ετών (άρθρο 1487 του ABGB). Η προθεσμία παραγραφής αρχίζει με τη γνώση των καθοριστικών για την γένεση της αξίωσης πραγματικών περιστατικών, το νωρίτερο ένα έτος μετά τον θάνατο του θανόντος (άρθρα 765 και 1487α του ABGB).

Η παραίτηση από τη νόμιμη μοίρα μπορεί να γίνει ήδη εν ζωή. Αυτό πρέπει να γίνει με τη μορφή συμβολαιογραφικής πράξης ή δικαστικού πρακτικού (άρθρο 551 του ABGB).

4 Ελλείπει διάταξης τελευταίας βουλήσεως, ποιος κληρονομεί και τι;

Σε περίπτωση που ο θανών δεν απολείπει ούτε σύζυγο ή καταχωρισμένο/-η σύντροφο ούτε τέκνα, το κληρονομικό δικαίωμα περιέρχεται στους γονείς του θανόντος και στους απογόνους τους (αδελφία του θανόντος) (άρθρα 735 και 736 του ABGB).

Αν ο θανών απολείπει τέκνα, όχι όμως σύζυγο ή καταχωρισμένο/-η σύντροφο, τα τέκνα του κληρονομούν κατ' ισομοιρία (άρθρο 732 του ABGB).

Αν ο θανών απολείπει σύζυγο ή καταχωρισμένο/-η σύντροφο, αλλά όχι τέκνα, ο/η επιζών/-ύσα σύζυγος ή καταχωρισμένος/-η σύντροφος είναι ο μοναδικός κληρονόμος.

Αν ο θανών απολείπει σύζυγο ή καταχωρισμένο/-η σύντροφο και τέκνα, ο/η σύζυγος ή καταχωρισμένος/-η σύντροφος κληρονομεί το ένα τρίτο της κληρονομίας, καθώς και το νόμιμο εξάιρετο. Τα δύο τρίτα τα κληρονομούν τα τέκνα του κατ' ισομοιρία (άρθρο 744 του ABGB).

Ο μη καταχωρισμένος σύντροφος (μόνιμος σύντροφος) κληρονομεί αν δεν υπάρχει άλλος νόμιμος κληρονόμος διαφορετικά, κληρονομεί μόνο εφόσον υπάρχει σχετική διάταξη τελευταίας βούλησης. Ωστόσο, ο επιζών μόνιμος σύντροφος εξασφαλίζεται μέσω του μισθωτικού δικαίου ή του νόμου περί ιδιοκτησίας κατοικιών. Αν ο θανών και ο/η μόνιμος/-η σύντροφός του ήταν συγκύριοι κατοικίας (συγκυριότητα κατοικίας), το ποσοστό συγκυριότητας του θανόντος περιέρχεται στον/στην επιζώντα/-ύσα σύντροφο. Επιπλέον, ο μόνιμος σύντροφος έχει νόμιμο εξάιρετο και κατ' επέκταση το χρονικά περιορισμένο δικαίωμα να συνεχίσει να διαμένει στην κοινή κατοικία επί ένα έτος και να χρησιμοποιεί τα κινητά που ανήκουν στο κοινό νοικοκυριό, στον βαθμό που αυτό είναι αναγκαίο για να διατηρηθούν αντίστοιχες συνθήκες διαβίωσης με τις παρελθοντικές.

5 Ποια είναι η αρμόδια αρχή:

5.1 σε υποθέσεις διαδοχής αιτία θανάτου;

Ειρηνοδικείο (Bezirksgericht)· δικαστικός επίτροπος (συμβολαιογράφος) ως όργανο του δικαστηρίου.

Καθ' ύλην και κατά τόπον αρμόδιο είναι το ειρηνοδικείο στην περιφέρεια του οποίου υπαγόταν τελευταία ο θανών (βάσει της κατοικίας ή της συνήθους διαμονής του) (άρθρο 105 του νόμου για τη δικαστική δικαιοδοσία — JN σε συνδυασμό με τα άρθρα 65 και 66 του JN). Το ειρηνοδικείο χρησιμοποιεί για τη διεξαγωγή της διαδικασίας έναν συμβολαιογράφο ως δικαστικό επίτροπο (άρθρο 1 του νόμου περί δικαστικού επιτρόπου, GKG).

5.2 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης κληρονομίας;

Ειρηνοδικείο (Bezirksgericht), δικαστικός επίτροπος (συμβολαιογράφος) ως όργανο του δικαστηρίου

5.3 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης κληροδοσίας;

Ειρηνοδικείο (Bezirksgericht), δικαστικός επίτροπος (συμβολαιογράφος) ως όργανο του δικαστηρίου

5.4 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης νόμιμης μοίρας;

Ειρηνοδικείο (Bezirksgericht), δικαστικός επίτροπος (συμβολαιογράφος) ως όργανο του δικαστηρίου

6 Σύνομη περιγραφή της διαδικασίας για την επίλυση κληρονομικής διαδοχής βάσει του εθνικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της εκκαθάρισης της περιουσίας και της διανομής των περιουσιακών στοιχείων (συμπεριλαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με το εάν η διαδικασία κληρονομικής διαδοχής κινείται αυτεπαγγέλτως από δικαστήριο ή άλλη αρμόδια αρχή)

Η διαδικασία κληρονομικής διαδοχής, η λεγόμενη δίκη της κληρονομιάς, κινείται μετά τη γνωστοποίηση της κληρονομικής διαδοχής από το ειρηνοδικείο στην περιφέρεια του οποίου ο θανών είχε την τελευταία κατοικία ή συνήθη διαμονή του. Η εν λόγω διαδικασία διεξάγεται από συμβολαιογράφο, υπό την ιδιότητά του ως δικαστικού επιτρόπου, και περατώνεται με δικαστική απόφαση.

Η δίκη της κληρονομιάς πρέπει να άρχεται αυτεπαγγέλτως, μόλις γνωστοποιηθεί ο θάνατος στο δικαστήριο (άρθρο 143 παράγραφος 1 του νόμου περί εκουσίας δικαιοδοσίας, AußStG).

Ο δικαστικός επίτροπος προσδιορίζει τους κληρονόμους στο πλαίσιο της δίκης της κληρονομιάς (άρθρο 797 του ABGB).

Ο δικαστικός επίτροπος [άρθρο 1 παράγραφος 2 εδάφιο 2 στοιχεία β) και άρθρο 2 παράγραφος 2 του νόμου περί δικαστικού επιτρόπου, GKG] καταρτίζει κατάλογο απογραφής, αν έχει εκδοθεί δήλωση αποδοχής κληρονομιάς υπό όρους, αν πρόσωπα που έχουν δικαίωμα νόμιμης μοίρας είναι ανήλικα ή χρειάζονται για άλλους λόγους νόμιμο εκπρόσωπο, αν εγκρίθηκε ο αποχωρισμός της κληρονομιάς από την περιουσία του κληρονόμου, αν πρέπει να ληφθεί υπόψη κληρονομικό καταπίστευμα ή ιδρύθηκε ιδιωτικό ίδρυμα με διάταξη τελευταίας βούλησης, αν η κληρονομία θα μπορούσε να περιέλθει στο κράτος ως άνευ κληρονόμων ή εφόσον το ζητήσει ένας δικαιούχος ή ο διαχειριστής της κληρονομιάς (άρθρο 165 του AußStG).

7 Πως και πότε καθίσταται ένα πρόσωπο κληρονόμος ή κληροδόχος;

Ουδείς επιτρέπεται να καταλάβει αυτοδυνάμως τη νομή της κληρονομιάς. Πρέπει να πραγματοποιηθεί νόμιμη παράδοση της νομής με τη λεγόμενη δικαστική εγκατάσταση στην κληρονομία (απόφαση του δικαστηρίου κληρονομιών) (άρθρο 797 του ABGB και άρθρο 177 του AußStG). Προϋπόθεση της δικαστικής εγκατάστασης στην κληρονομία είναι η δήλωση αποδοχής κληρονομιάς, στην οποία οι ενδιαφερόμενοι αποδεικνύουν το κληρονομικό τους δικαίωμα, και η ολοκλήρωση της δίκης της κληρονομιάς. Αλλά και επί ακινήτων η μεταβίβαση της κυριότητας συντελείται ήδη με την δικαστική εγκατάσταση στην κληρονομία, δηλαδή ανεξάρτητα από τυχόν καταχώριση στο κτηματολόγιο. Ωστόσο, ο δικαστικός επίτροπος πρέπει να υποβάλει αίτηση καταχώρισης στο κτηματολόγιο αντί των κληρονόμων, αν δεν το πράξουν οι ίδιοι εντός εύλογης προθεσμίας.

8 Φέρουν οι κληρονόμοι την ευθύνη για τα χρέη του αποθανόντος, και εάν ναι, υπό ποιους όρους;

Οι κληρονόμοι ευθύνονται για τα χρέη του θανόντος με ολόκληρη την περιουσία τους. Ωστόσο, αν έχει καταρτιστεί κατάλογος απογραφής, ευθύνονται μόνο μέχρι την αξία της κληρονομιάς.

9 Ποια είναι τα έγγραφα και/ή οι πληροφορίες που συνήθως απαιτούνται για την καταχώριση ακίνητης περιουσίας;

Ο τίτλος κτήσης πρέπει να υποβληθεί στο κτηματολογικό δικαστήριο (Grundbuchsgericht). Ο κληρονόμος πρέπει να υποβάλει την απόφαση για τη δικαστική εγκατάσταση στην κληρονομία, ενώ ο κληροδόχος επίσημη βεβαίωση. Επιπλέον, πρέπει ενδεχομένως να υποβληθεί βεβαίωση φορολογικής ενημερότητας και, ανάλογα με τη νομοθεσία του ομόσπονδου κράτους, επίσης μια άδεια σύμφωνα με το δίκαιο για τις κτηματικές συναλλαγές καθώς και, ενδεχομένως, ένα αποδεικτικό στοιχείο της υπηκοότητας του αποκτώντος.

9.1 Είναι ο διορισμός διαχειριστή κληρονομιάς υποχρεωτικός ή καθίσταται υποχρεωτικός μετά από αίτηση; Εάν είναι υποχρεωτικός ή καθίσταται υποχρεωτικός μετά από αίτηση, ποιες είναι οι απαιτούμενες ενέργειες;

Δεν χρειάζεται να διοριστεί διαχειριστής.

9.2 Ποιος έχει το δικαίωμα να αναλάβει την εκτέλεση της διάταξης τελευταίας βούλησής του θανόντος και/ή να διαχειριστεί την περιουσία;

Ο κληρονόμος, ο οποίος κατά την ανάληψη της κληρονομιάς αποδεικνύει επαρκώς το κληρονομικό του δικαίωμα, έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιεί και να διαχειρίζεται τα περιουσιακά στοιχεία της κληρονομιάς και να εκπροσωπεί την κληρονομία, εφόσον το δικαστήριο της κληρονομιάς δεν διατάξει διαφορετικά· αν αυτό αφορά πολλά πρόσωπα, ασκούν από κοινού αυτό το δικαίωμα, εφόσον δεν συμφωνήσουν διαφορετικά (άρθρο 810 παράγραφος 1 του ABGB).

9.3 Ποιες εξουσίες έχει ο διαχειριστής;

Η αυστριακή κληρονομική διαδικασία αποδίδει δευτερεύουσα μόνο σημασία στον εκτελεστή διαθήκης. Αυτό προκύπτει από τη δικαστική μέριμνα και τη θέση του δικαστικού επιτρόπου ως δικαστικού οργάνου, το οποίο εξασφαλίζει ότι γίνεται γνωστή η βούληση του θανόντος. Σύμφωνα με το άρθρο 816 του ABGB, ο θανών μπορεί να διορίσει εκτελεστή της τελευταίας βούλησής του με διάταξη τελευταίας βούλησής. Το εύρος των καθηκόντων προκύπτει από τη διάταξη τελευταίας βούλησής και εκτείνεται από την παρακολούθηση της εκπλήρωσης των όρων ή της διανομής της κληρονομιάς από τον κληρονόμο ή τον κληροδόχο έως τη διαχείριση της κληρονομιάς.

Αν ύστερα από αίτηση των πιστωτών της κληρονομιάς (άρθρα 813 έως 815 του ABGB) οριστεί προφορική συζήτηση, ο δικαστικός επίτροπος πρέπει να γνωστοποιήσει δημόσια την ημερομηνία της και να καλέσει επίσης τον εκτελεστή της διαθήκης (άρθρο 174 του AußStG).

10 Ποια είναι τα τυπικά έγγραφα που εκδίδονται βάσει του εθνικού δικαίου στη διάρκεια ή στο τέλος της διαδικασίας κληρονομικής διαδοχής, για να αποδειχθεί η ιδιότητα και τα δικαιώματα των δικαιούχων; Έχουν τα εν λόγω έγγραφα ειδική αποδεικτική ισχύ;

Κατόπιν αιτήματος, ο δικαστικός επίτροπος πρέπει να εκδώσει στον δικαιούχο επίσημη βεβαίωση του δικαιώματος εκπροσώπησης του (βλ. 9.2 ανωτέρω) (άρθρο 172 του AußStG).

Όταν καθοριστούν οι κληρονόμοι και τα μερίδιά τους και αποδειχθεί η εκπλήρωση των λοιπών προϋποθέσεων, το δικαστήριο πρέπει να παραδώσει την κληρονομία στους κληρονόμους (άρθρο 177 του AußStG: απόφαση για δικαστική εγκατάσταση στην κληρονομία). Αντίγραφο της απόφασης για τη δικαστική εγκατάσταση στην κληρονομία που φέρει βεβαίωση της νομικής ισχύος της αρκεί για την άρση της δέσμευσης πιστωτικών διαθεσίμων σε τραπεζικά ιδρύματα (άρθρο 179 του AußStG).

Το ευρωπαϊκό κληρονομητήριο εκδίδεται από τον δικαστικό επίτροπο σύμφωνα με τα άρθρα 62 επ. του ευρωπαϊκού κανονισμού περί κληρονομικής διαδοχής αριθ. 650/2012. Εάν ο αιτών δεν συμφωνεί με το εν λόγω κληρονομητήριο, το δικαστήριο πρέπει να ελέγξει το κληρονομητήριο. Το κληρονομητήριο που εξέδωσε ο δικαστικός επίτροπος παύει να παράγει αποτελέσματα και αντικαθίσταται από το κληρονομητήριο που εκδίδει το δικαστήριο.

Αυτή η ιστοσελίδα είναι μέρος του ιστότοπου [H Ευρώπη σου](#).

Θα μας βοηθούσαν πολύ [τα σχόλιά σας](#) σχετικά με τη χρησιμότητα των παρεχόμενων πληροφοριών.

**Your
Europe**

This webpage is part of an EU quality network

Τελευταία επικαιροποίηση: 15/12/2020

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.